

Megkezdődtek a Szezei-csatorna helyreállítási munkálatai

Nehru és Adenauer tanácskozt Düsseldorfban — Jugoszláviának nincs szüksége külföldi katonai segélyre

AZ ANGOL-FRANCIA CSAPATOKNAK Port Szaídból történő kivonulása után a világ élénk figyelemmel kíséri a Szezei-csatorna helyreállítási munkálatait; azt, hogy a csatornán mikor indul meg ismét a hajóforgalom. Mint pénteki számunkban már hírt adtunk, a Szezei-csatorna teljes megszüntetésének módjaitól megegyezés jött létre az egyiptomi kormány és a Hammarskjöld ENSZ-főtiszt között.

Wheeler tábornok, akit a ENSZ megbízott a Szezei-csatornán elhelyezett hajóroncsok kimentését célzó munkák irányításával, bejelentette, hogy a munkálatok csütörtökön megkezdődtek.

Az Associated Press hírének értelmében az Egyesült Államok csütörtökön az összes hadifoglyok kölcsönös, feltétel nélküli felszerelését ajánlotta fel Egyiptomnak.

Eisenhower, az Egyesült Államok elnöke és Dulles amerikai külügyminiszter csütörtökön megbeszélést folytatott a középkeleti kérdésekről.

A New York Times washingtoni tudósítása szerint Eisenhower azzal a gondolattal foglalkozik, hogy felhatalmazást kér a Kongresszustól, hogy felhasználhassa az Egyesült Államok fegyveres erőit, amint ezt a középkeleti béke megőrzés érdekében szükségesnek tartja.

Az amerikai alkotmány kimondja ugyanis, hogy csak a Kongresszus üzenhet hadat.

NEHRU indiai miniszterelnök, aki — mint ismeretes — december második felében az Egyesült Államok elnökével és Kanadában tett néhány napos látogatást, hazautazóban Londonban is ellátogatott, ahol Eden angol miniszterelnökkel tanácskozott. Utját tovább folytatva Düsseldorfban Konrad Adenauer nyugatnémet kancellárt is meglátogatta. A két kormányfő 80 perces beszélgetése során tanácskoztak a kelet-európai és a középkeleti kérdésekről.

Diplomáciai körök értesítése szerint Adenauer ez alkalommal megkísérelte kipurítani, mi Nehru véleménye a német kérdésnek az ENSZ elé való esetleges terjesztéséről. A nyugatnémet kormány ugyanis már néhány hete azzal a gondolattal foglalkozik, hogy kedvező időpontban — baráti nemzetek útján — az ENSZ elé terjesztse Németország újragrugiálásának megkezdését. Az ENSZ-nek — Adenauer szerint — közre kell működnie Németország megosztottságának megszüntetése érdekében, mivel a megosztottság megszüntetése az egyik feltétele a közép-európai enyhülésnek.

Mint a DPA közli, Nehru nem helyeselte kifejezetten Adenauerrel azt a szándékát, hogy a német kérdést az ENSZ elé terjeszse.

Szó volt egyébként a német újrafelgyűjtés problémájáról is. A DPA nyugatnémet hírvivőnként az Adenauer és Nehru csütörtöki tárgyalásának legfontosabb eredményét mindkét fél abban a megállapításban látja, hogy állandó személyi érintkezést fognak fenntartani, vagyis bizonyos időközönként eszmecsereket folytatnak.

Nehru az Adenauerrel folytatott tanácskozás után tovább folytatta útját India felé — Olaszországban és Itáliában a Róma melletti Chiampino-repülőtérén a sajtó tudósítóinak nyilatkozatot adott, s többek között kifejezte azon reményét, hogy 1957 „a béke éve” lesz.

A Német Szociáldemokrata Párt sajtóosztályának csütörtöki közleménye szerint Nehru nagyra értékeli azzal a német újragrugiálással, a békebiztosító jelentős tényező. A német megosztást megszüntető módokról alkotott Nehru-féle elgondolások azonban — a múltban és a jelenben is — eltérnek a bonni hivatalos politikától.

Ez a hivatalos politika — állapítja meg a továbbiakban a szociáldemokrata sajtóosztályának közleménye — csak vonakodva követi a világpolitika áramlásait. Bonni még mindig túlerős a szűk és a hidegháború világához, sem hogy az új helyzetre tudná irányítani tekintetét. — „Megosztott népek számára — hangzik a Német Szociáldemokrata Párt sajtószol-

gálatá közleményének befejező része — természetesen életkérdés, hogy be tudunk-e kapcsolódni az újonnan kibontakozó világ-helyzetbe, amelyet a katonai tömbök felzárulása, India és a vele baráti államok növekvő szerepe és új lehetőségek jellemeznek”.

CSOU EN-LAJ, — mint már közöltük — a jövő év januárjának első napjaiban Moszkvába látogat. Ez a hír — mint a Times című angol lap diplomáciai tudósítója írja — nemzetközi politikai körökben sok találgatásra adott alkalmat. Pekingi megfigyelők jelentései — mint a lap megállapítja — arra mutatnak, hogy a látogatás fő célja a szovjet vezetők látogatásának a kelet-európai események által az ázsiai közvéleményre gyakorolt hatásáról, továbbá a Kínának szülő szovjet segély megvitatása. Moszkvai jelentések szerint Csou En-laj, aki Delhi-ben találkozik majd Nehruval, közölni fog az oroszokkal Nehru beszámolóját Eisenhowerrel folytatott beszélgetéseiről.

Egy angol lap szerint Csang Kai-sek meg akarja támadni Kínát

London (MTI) A Daily Herald New York-i tudósítója jelenti:

— Az Eisenhower-kormányt figyelmeztették, hogy Csang Kai-sek kész a Kínai Népköztársaságot megtámadni, és az Egyesült Államokat háborúba dönteni. A figyelmeztetés amerikai törvényhozók csoportjától érkezett, amelynek tagjai nemrég tértek vissza Formóza szigetéről. A csoport tagjai sürgetik az Egyesült Államok formóza nagykövetségét, Rankinnak és Amerikát távol-keleti tengeri hadereje parancsnokainak visszahívását, mert egyhárom pendülnék Csang Kai-sekkel. Albert Gore szenátor, a csoport egyik tagja sürögésben beszél az amerikai honvédelmi miniszterrel, hogy meggyőzze, szükség van az Egyesült Államok formóza katonai vezetőinek haladéktalan

JUGOSZLÁVIÁNAK immár nincs szüksége külföldi katonai segélyre — jelentette ki Ivan Gosnjak jugoszláv hadügyi államtitkár, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság 1957. évi hadügyi költségvetésének parlamenti vitája során mondott beszédében. Jugoszlávia — mondta Gosnjak tábornok — tekintettel a Szovjetunióval és a többi kelet-európai országgal való kapcsolatainak normalizálására, nem fordul olyan kérelemmel az Egyesült Államokhoz, hogy nyújtsanak számára újabb katonai segítséget.

A tábornok azt is kijelentette, hogy már korábban megszűnt az amerikai katonai segélynyújtás Jugoszláviának, s csupán olyan tartalékok érkeztek, amelyek az eddig kapott katonai felszerelés megfelelő karbantartásához voltak szükségesek. Jugoszláviának függetlennek kell lennie hadserege ellátása és felszerelése tekintetében is, még ha azzal is jár, hogy kevesebb felszereléssel fog rendelkezni — hangoztatta az államtitkár.

2100 veradó Szegeden

Szegeden — a Magyar Vöröskereszt helyi szervezeteinek segítségével — októberben és novemberben is tovább szaporodott a veradók száma. Újabb hetven ember jelentkezett, hogy vért adjon és így tiszteletreméltó és nememes emberbaráti kötelességet teljesítsen. A veradók száma Szegeden 2100-ra emelkedett.

2100 veradó Szegeden

Szegeden — a Magyar Vöröskereszt helyi szervezeteinek segítségével — októberben és novemberben is tovább szaporodott a veradók száma. Újabb hetven ember jelentkezett, hogy vért adjon és így tiszteletreméltó és nememes emberbaráti kötelességet teljesítsen. A veradók száma Szegeden 2100-ra emelkedett.

Technikai újdonságok

Gépkocsi — plasztikus anyagból

A lipcsei vásáron nagy fel-tűnést keltett egy különleges típusú asztal. Rajta egy plasztikus lemez és egy 50 kilós kalapács, amely szabályos időközönként ráüt a lemezre. Az érdeklődők meggyőződhetnek arról, hogy a plasztikus lemez ellenállóképessége jóval nagyobb a hasonló méretű fémlemezéénél. Miért kellett ezt bizonyítani? Azért, mert ebből az anyagból készült a „P-70” márkájú német kisautó egész karosszériája.

Az új gépkocsi nagyon szép és kényelmes, 22 lóerős motorja óránként a 90 kilométeres sebességet is elér. A 100 kilométeren csupán 7 liter üzemanyagot fogyaszt. A világon ez az első sorozatban gyártott, plasztikus anyagból készült gépkocsi. Karosszériája nemcsak szilárdabb, de tartósabb is a fémkarosszériánál. Szükségtelemné teszi a festést, teljesen rozsdamentes. Az új kisautó kéthengeres motorját függőlegesen helyezték el, nem pedig a főtengely hosszában. Így jóval kevesebb helyet foglal el. A hűtőszekrény elhelyezése is sajátos: a motor mögött van. A gépkocsivezető szükség esetén könnyen hozzáférhet a motor bármelyik alkatrészéhez.

Hordozható villanytelep

A Csehszlovák Köztársaságban ma már kevés olyan községet és falut találunk, ahol nem lenne villany. Egyes rövid ideig tartó mezőgazdasági és erdőgazdasági munkálataknál, a havasi expedícióknál, geológiai kutatásoknál azonban a legutóbbi időköz-

igén nélkülözötték a villanyáramot. Ezt a problémát oldja meg az a hordozható villanytelep, amelyet a Kirszik vállalat munkatársai készítettek. A kis villanytelep egy léghűtéses kétütemű benzinturbómotorból és egy áramfejlesztőből áll. Az áramfejlesztő 220 voltos váltóáramot vagy akkumulátortöltést egyenáramot szolgáltat. A motor egyharmad lóerős, az áramfejlesztő maximális teljesítménye pedig 130 watt, 2,5 liter üzemanyag 9 óráig teljes ütemű munkát biztosít.

A villanytelep súlya mindössze 23 kiló. A legmósbább éghajlati feltételek mellett is kiválóan működik.

Elektromágneses présszó

Rádió és televíziós készülékek, különféle villamosberendezések, mérő- és ellenőrzőműszerek készítéséhez sok kisméretű fémalkatrészre van szükség. Ezeket a legtöbbször bonyolult alkatrészeket hidegen való süllyesztéses kovacsolással állítják elő. Ez az egyszerű és gazdaságos módszer előnyösebb a többi megmunkálási eljárásnál. A kis alkatrészeket rendszerint csökökkel ereszti, mindössze pár tonnás frikció, vagy lörhagyós, esetlen kézi présszel formálják. Ezeknek a présszeknek azonban egész sor hátrányuk van. A forgórészek és a csapágyak rövid idő alatt elkopnak, a villanymotor teljesítménye pedig kihasználatlan marad. A mechanikus présszek irányítása ezenkívül külön munkabiztonsági intézkedéseket igényel.

A Szovjetunióban éppen ezért mind több és több gyártó alkalmazza az elektro-

Futás a gyarmatok gőzölgő mocsaráig

MIFELENK az egyik trafikos-újságáros minden reggel szívdertítő humorral — főleg hangsúlyal — kínálgatja — és el is adja egy szál — a különböző napilapokat; a tegnapi maradékot éppúgy, mint a legfrissebb ólomszágu nyomdarterméket.

— A riportert megírta! A riportert mindenütt ott van! — cifrázta mondkóját a fagyos utcákon ma reggel és az én emberem, amint elhaltam elötte a redakcióban.

— A riportert megírta... — mondtam magamban, mint egy izelgetve a szavakat. A különböző izelgetésekből azonban kiérzett valami, valami kellemetlen mellékiz: valami, amit nem írt meg a riportert, amivel még tartozik.

A NEMTÜNTETÉSEK

napiján történt, hogy találkoztam a tanácsháza folyosóján egyik orvosismerőssel, aki éppen frissen érkezett haza az Egészségügyi Minisztériumból, a romos Budapestről. Ez az orvos ismerősem a város fele egészségügyi intézményei fölött rendelkezett, mármint egészségügyi osztályvezető. Érthető, hogy a hirtelen talákozók sok minden érdekelt, ami híradásul szolgálhat a közvéleménynek.

— Nálunk minden rendben van, — mondta orvos ismerősem a tőle megszokott udvarias és közleken hangnemből — sőt, Budapest sincs aggasztó orvoshiány. Akik eddig kimentek a fővárosból és a Dunántúlra, azok már jó részét visszajöttek, mert nincs rájuk szükség odakint, csak a mocsaras terület gyarmatokon. Oda meg éppen úgy nem mentek, mint ahogy a nyugat-németországi orvos-társadalom állástanjai sem. Hirtelen csak ennyit. Keress fel valamelyik nap a hivatalban... — mondta most már gyorsan és búcsúzásra nyújtotta a kezét, miközben szabadkozott, hogy közléseiből bármit is hírdul adjak, hiszen — ahogy mondta — ezek nem ellenőrzött tények, de mégis igazak.

NAPOK MIVLA azonban hiába kerestem az én ismerős osztályvezető orvosomat. — Házon kívül van! — csicseregte valaki a telefonban. Azonban házon kívül sem volt, mármint se otthon, se máshol, azaz, hogy mégis csak volt valahol: hazán kívül, útban Nyugat felé. A lápos, mocsaras gyarmatok valamelyikére baktatott feleségestől, gyerekestől. Lakását is irthagya rendeléstől. A reabizott egészségügyi intézményeket pedig egy hanyag fricskával lerázta magáról.

Ejhaj, hát te is! — dühöngtem magamban, s visszapörgettem a heves későnyári napokat, amikor „hivatalból” sokat és sűrűn együtt voltam orvosismerőssel. Emlékszem a képre: a román orvosdelegáció tagjai búcsúztak, az én orvosismerősem

pedig valahogy így szöncölt a tiszteletükre rendezett fogadáson: — Kedves barátaim! A veletek tett kététes országjáró utazásban ismertem meg igazán az én szépséges hazám gazdagságát és gyönyörű tájait. A mi barátságunk... stb. stb...

VAJON MIT MONDANAK most a román orvoskollegák, akik olyan őszintén a szívükbe zárták az én orvosismerősem, dr. Lantos György főorvost is, aki kishitűségében idegen földre, a gyarmatok gőzölgő mocsaráig jutott? — i — c)

A külpolitika hírei — röviden

London (MTI) A Cyprus Times olyan értesülést közölt, hogy Makariosz érsek, akihez nemrég az angol kormány két tisztviselője utazott Seychelles szigetére, a kormány megbízottakkal együtt fogja elhagyni a szigetet a jövő hét keddjén, ha a megbeszélések megegyezésre jutnak.

A BBC diplomáciai tudósítója ezzel kapcsolatban rámutat, hogy a két kormánytisztviselő nem tárgyalások céljából kereste fel Makariosz érseket, hanem azért, hogy részletesen ismeresse előtte lord Radcliffe ciprusi alkormánytervezetét. Makariosz érseknek valószínűleg mindaddig nem engedik meg, hogy visszatérjen száműzetéséből, amíg el nem itéli a terrorista cselekményeket.

Új-Delhi (MTI) Az Indinó jelentése szerint Manubhai Sah, nehéziparügyi miniszter kijelentette, hogy egyes alapvető iparágakat — mint például az acél- és gépipart — India állami kezelésbe veszi, mert ezen iparágak termelésének növelése olyan óriási erőfeszítéseket igényel, amelyekre a magánvállalkozók képtelenek.

Sah miniszter rámutatott, hogy a szénkitermelés foko-

zása is oly nagy beruházásokat követel, amilyenekre a magánvállalkozók ugyancsak nem képesek.

Párizs (MTI) A kairói rádió bejelentette, hogy Nasszer elnök csütörtök este fogadta Krisna Menont. A rádió azonban nem közölte sem a megbeszélés időtartamát, sem a tárgyat. Menon pénteken utazott el az egyiptomi fővárosból.

London (MTI) Mint a londoni rádió jelenti Washingtonból, az Egyesült Államok szárazföldi hadserege felkérte Eisenhower elnököt, hogy engedélyezze hadosztályainak átszervezését, figyelembe véve az atomháborús szempontokat.

London (MTI) Abdul Rahman, a Maláj Államszövetség minisztere csütörtökön bejelentették, hogy rendezték a Nagy-Britannia és Malájföld közötti kölcsönös védelmi szerződés részletkérdéseit — jelenti az AP. — A szerződés 1957. augusztus 31-én lép hatályba, vagyis azon a napon, amikor a Maláj Államszövetség elveri függetlenségét.

Rövidesen elkészül a vádirat Farkas Mihályék bűnyügyében

A Legfőbb Ügyészségen hetek óta nagy apparátussal folyik a nyomozás Farkas Mihály és társai bűnyügyében. A törvény ugyanis módot ad arra, hogy bármely bűnyügyben ne a terület szerint illetékes ügyészség, hanem a Legfőbb Ügyészség nyomozzon és készítsen vádiratot. Farkas Mihályon kívül fia, Vladimir és még több volt magasrangú AVH-s tiszt bűnlajstromát állítják össze.

Az ügyész csoport tagjai a Gyűjtőfogházban befejezték Farkas Mihály és a többi gyanúsított kihallgatását.

A nyomozás további munkája most a tanúk kihallgatására és az okirati bizonyítékok beszerzésére irányul. Tekintettel a tanúk nagy számára, ez a munka még néhány hetet vesz igénybe. Ezek után kerül sor a vádirat megszerkesztésére. Ebben a vádiratban fény derül majd a Rákosi—Gerő—Farkas-klikk bűneire, amelyet az évek hosszú során a nemzet egésze és az egyes emberek ellen elkövetett. A vádirat elkészülte után dönt a Legfőbb Ügyészség, hogy Farkas Mihály és a többi gyanúsított kihallgatását bíróság elé állítja-e.

KÉRDÉS és FELELET

MIERT RÖVIDEBB EGYES RÁKFAJTÁK EGYIK OLLÓJA?

A rák gyakran úgy menti meg életét, hogy feladja egyik lábát. Polyami rákjainknál legszembetűnőbb a két „olló”. Ez a két olló tulajdonképpen a rák két legnagyobb lába, amely fogásra és védekezésre idomult át. A végtag két legutolsó perccel olloszerű alakban fejlődött. Gyakran láthatunk olyan rákokat, amelyeknek egyik ollója rövidebb. Ezek az állatok nagy harcot vívtak valamelyik ellenségükkel, és küzdelem közben egyik ollójuk odaveszett. Szerencsére a rák ollója ismét kinő. Mivel azonban ez a folyamat meglehetősen lassú, az új olló rövidebb, mint a régi. A polyami rák ollóját ellenségei gyakran leharapják. Van azonban olyan tengeri rákfajta is, amely vesztély esetén képes sajátmaga letépni ollóját, hogy megmentse életét.

VANNAK-E SZÁRAZFÖLDI KROKODILOK?

Földünkön valaha hatalmas gyíkok éltek. Ma már csak egyetlenegy fajta maradt eleiben közülük, de ez is sokáig ismeretlen volt. Évszázadunk elején az a hír terjedt el a tudományos világban, hogy a szundai szigetvilágban egy német mérnök hosszú órákig él, amely minden eleje kerülő élőlényt felfedez. 1912-ben látta először egy zoológus ezt az óriást, és pontos természetrajzi leírását készítette róla. Eszerint az óriási mindössze 4,5 méter hosszú, de még így is földünk legnagyobb csúszmászója. Legközelebbi rokona, a náunok is jól ismert gyíkok alig 10—20 cm hosszúságra nőnek. Nem támadja meg az embert, de elkeseredetten küzd, ha megtámadják.